

Siirtolaismuistoja Korpi-Jukolasta

Vorneet olivat Räisälässä asuessaan Matti Kuisman ja Onnia os. Jukolan naapurit. Talvisodan syttyessä Vorneet liittyivät Kuisman perheen matkaan ja tulivat Jukojärvelle. Tytär HILKKA MESKI muistelee seuraavassa saapumisestaan Keuruulle ja evakkovuosiaan Korpi-Jukolan talossa.

Olimme saapuneet Keuruun asemalle. Vastaanottajat ohjasivat meidät vanhan kirkon ohi sillan pielessä olevaan autioon taloon. Onnia otti puhelun veljelleen Paulille. Luvattiin tulla meitä hakemaan. Kävimme odotellessa Hannes Jukolan kauniissa kodissa. Saimme ystävällistä kohtelua sekä nau-

timme kahvit. Oli lauantai-ilta. Tulihan se Pauli, renkinsä Vienon kanssa, siis kahdella hevosella joukkoa hakemaan. Siskonsa tytöt peitteli vällyihin ajelurekeensä. Toiset menimme pitkään rekeen. Näin alkoi viimeinen taival kohti Jukojärveä, talvisen pakkassään vallitessa. Keskisuomalainen luonto säväytti mieliämme omalla tavallaan.

Jos herättivät kummastusta isot mäet Jukojärven tiellä, niin kuinka paljon hämmästyinkään kun katsoin keittiönovelta valtavan suurta tupaa!

Keskisuomalaisen tavan mukaan vieraat ohjattiin tampereen kautta perähuoneisiin. Raakkeli-emäntä oli valmistanut meille maukkaan aterian, joka tarjottiin ruokasalissa talon parhaista astioista. Olen monasti ajatellut kuinka sekavat olivat heidän tunteensa kun väkiluku kasvoi 9:llä. Lisäksi tuli 3 hevosta!

Hilka Meski kuvattuna Keuruulla 1940.

Onpa jäänyt mieleeni myös yksi sunnuntai-ilta. Oli täysikuu ja tammikuun pakkasen. Hiihtelin Jukojärven jäällä. Saavuttuani pihalle oli hevoskomppaniakin saapunut, 26 miestä ja hevoset. Taas pyydettiin emännältä ilta-ateriaa miehille. Katsoin tuvan pitkää pöytää. Mitä mahtoi ruokana olla. Siitä huolehtivat aikuiset naiset. Sen jälkeen tulikin armeijan iso rautapata vakituiseksi hellalle, josta huolehti pitkä, piippuleukainen sotilas. Kahvin ja leivonnaisten pyytäjiä istui vakituisesti keittiön pöydän ympärillä.

Onnia ja tytöt muuttivat Villensavulle, pois Jukolasta. Matti oli, omien sanojensa mukaan, saanut sodassa pommikauhun. Sitä peläten hän vaati perheensä pois sotilaiden lähettyviltä. Olihan tiedossa, että "Tiltu" sai tietoonsa kaikki asiat, tiedottaen taas edelleen. Eivät sotilaat montakaan viikkoa olleet.

Hyvä meidän oli Jukolassa olla. Vallitsi yksimielisyys ja auttamisen halu molemmin puolin. Perhemme osallistui lopulta palkan edestä talon töihin. Välirauhan talven tosin oli Jukolan kesänavetassa valtion varsatalli, josta isäni huolehti. Osa hevosista oli valjaisiin ja ajoonkin totutettavia.

Tuvassa oli kahdet kangaspuut. On jäänyt mieleeni äitini kutoma kangasmäärä, noin sata metriä. Ikkunaverhotkin tulivat kaikkiin huoneisiin. Annettiin minunkin kutoa pellavaista pyyheliinaa. Miehet tekivät samanaikaisesti rekiä. Äitini myös ompeli.

Kyllä siinä isossa tuvassa paljon tapahtui; jokaviikkoisen leipomisen lisäksi leivottiin ruisleipiä katto täyteen. Saavikaupalla oli rokkaa kun valmistettiin erilaisia makkaroita teurastuksen yhteydessä. Siinä hommassa tahtoi paleltua. Perunajauhojen valmistus oli niin ikään kylmää, märkää ja pitkäveiteistä hommaa, kunnes ne saatiin sisälle leipäautojen päälle kuivumaan. Teki Raakel niin hyvää talkkumaitoaakin, ettei vertaisia tullut vaikka monet maistiaiset saatiin. Lipeäkalat olivat ensiluokkaisia.

Entäs lasten leikki ja peli siinä Jukolan tuvassa. Leikki-ikäisiä oli neljä. Lisäksi tuli serkkuja monesta perheestä. Oli siinä vilskettä ja vilinää!

Kesäkuussa 1941 alkoi toinen, ns. jatkosota. Miesten ja hevosten oli taas lähdettävä sotapolulle. Se oli elämän ja työn opettelemisen aikaa.